

HAKAN PAKSOY

**KUMPASLARIN
ÇÖKÜŞÜ**

Vural Avar'ın ölümü ve kumpaslardaki ideolojinin çöküşü!

Hakan Paksoy

22 Aralık Perşembe günü Kocatepe Camisinde bir cenaze namazı kılındı. Vefat eden Emekli Korgeneral Vural Avar'dı. Vural Paşa, 28 Şubat kumpas davasında hükmü kesinleştiği için cezaevine giren 14 kişiden birisiydi. Haksızlığa uğradığına inandığım bir Türk subayına son görevimi yapmak üzere ben de oradaydım. Avluda namazı beklerken, kimin namazını kılacağız, bir kişinin mi yoksa devletin mi diye düşünüp durdum. Musallada adalet de yatıyordu çünkü. Adalet olmazsa devlet ölür diye bilirdik.

Sadece adalet miydi Vural Paşa'yla birlikte giden? Elbette hayır. Kumpas davaları muharebelerinde Beşiktaş Adliyesi'nde ağır yaralanmış, şimdi de yoğun bakımda olan "Silah arkadaşlığı hukuku" da var. Cami avlusunu bu hukuku yaşatmaya çalışan eski silah arkadaşları doldurmuştu. Ancak avluda bir tane bile hâlen görevde olan kimse yoktu. Yani anlayacağımız hastanın durumu çok parlak da değil.

"Üçü kamarot öteki aşçıbaşı / Dört bıçak çekip vurdular dört kişi*"

Davanın düzmece delillerini hazırlayıp gönderenler, ifade alanlar, iddianame hazırlayanlar, kararı verenler. Verilen bu karara itirazları reddedenler... Polisler, bilirkişiler, savcılar, hâkimler... istisnasız hepsi de 15 Temmuz ihanetinden dolayı kaçak, ihraç ya da tutuklular... Ama siyasi ortakları hayatlarına devam ediyorlar.

Bu davadan cezaevinde olanların hepsinin de yaşlı ve hasta olduklarını cümle âlem biliyor. Ama, Vural Avar Paşa 85 yaşındaydı ve hastaydı, demeyeceğim. Yapılanları hastalık ve yaşlılık üzerinden değerlendirmek beni rahatsız ediyor. Dava(lar) baştan sona haksızlık çünkü. Haksızlık karşısında susmaya da alışık değiliz. Hakkın sahibine verilmesi gerekiyor.

Haksızlığı anlamak için sadece 15 Temmuz ihaneti bile yeterli. **28 Şubat diye isimlendirilen süreç de devleti ele geçirmeye çalışan tarikat ya da cemaatleri, daha da önemlisi ideolojileri vurguluyordu.** Yapılanların Türkiye Cumhuriyeti ve Türk Milletinin bekası için olduğu her geçen gün daha açık bir şekilde görülüyor. 15 Temmuz yetmezse, tekkelerdeki, zaviyelerdeki, kurslardaki saçmalıklara, tacizlere, çocuklara tecavüzlere veya 6 yaşındaki kız çocuklarını evlendirenlere bakın. Çocukların ve de insanların ruhunu öldüren din kisvesine bürünmüş canileri görün. Bunların nasıl bir statü içinde rahatça hareket ettiklerini düşünün.

*Kumpas davaları için, "En üst düzeyde cezalandırılacaklar" sözleri dava(lar)ın savcılarını olan dönemin Başbakanı ve Cumhurbaşkanı tarafından söylenmişti. 28 Şubat Davası'nın kararı açıklandığında da, mahkeme çıkışında "Yapmış olduklarının hesabını ödeyecekler. (...) 28 Şubat'ın, o darbe girişiminin asil ve sabırlı direnişçilerine selam gönderiyoruz" açıklamaları duyulmuştu. Çok kişi konuştu. Bütün bunlar da kin ve nefretten daha fazla, **ideolojik bir zaferin hazzı** gibiydi.*

Zafer miydi, hezimet mi?

28 Şubat davasında mahkûm edilen 14 kişiden 10'unun infazı devam ediyor. Ayrıca Balyoz kumpasında da 7 kişi için beraat kararı bozulmuş durumda. Arşivlerimiz de Cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar ve siyasilere kumpas davaları için söyledikleriyle dolu. Çok yakın dönemlere kadar konuşulanlar birbirinden farklı değil.

Mesela 2018 Mart'ında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, bir gazetecinin: **“Ergenekon ve Balyoz sanığı askerlerin ve medyanın bir bölümü 28 Şubat'ın FETÖ kumpası olduğunu savunuyor, siz ne dersiniz?”** sorusuna verdiği cevap var. **“O zaman verilmiş kararlarla mağdur oldukları için haklarını arayan insanlar var. Bedel ödemesi gerekenler buyursunlar bedelini ödesinler. Nitekim hak geç de olsa tecelli ediyor.”** cümleleri karardan bir ay kadar önce.

Doktorlar, hastalığı oldukça ilerleyen Korgeneral Vural Avar için yapılan başvuruya, “Hayati tehlikesi yok. Cezaevinde kalabilir.” raporu verdiler. Doktorların bu kararlarını tek başlarına aldıklarını düşünmek mümkün değil elbette. Böyle raporlara 12 Eylül'de de rastlamıştık. O dönem sorguda yapılan ağır işkencelere, işkence yoktur raporları çok fazlaydı. Onlara benzeyen bu rapor üzerinden üç ay geçmeden Avar Paşa bir sabah ilahî yolculuğa çıktı. Arkasından da yaşananların ayrıntıları basında görülmeye başlandı.

Gazeteci Müyesser Yıldız'ın yazılarında kamu vicdanını harekete geçirecek ayrıntılar var. Mesela **Vural Avar** katılmakla suçlandığı 28 Şubat toplantılarının yapıldığı tarihte **yurtdışında özel ve gizli bir görevdedir. Avukatı savunmasında bunu kullanmasını önerdiğinde reddeder. Hem devlet sırrıdır** hem de arkadaşlarına karşı, “Ben yapmadım, onlar yaptı.” şeklinde bir duruma düşmek istemez. Hatta avukatı kendisi bunu kullanmak isteyince savunmasını kendisinin yapacağını [söylemiştir](#). Bu yiğit ve kahraman bir Türk generalinin tavrıdır.

Yıldız, aynı yazısında cezaevi yetkililerinin Cumhurbaşkanı'na af **rica eden dilekçe** yazma teklifini Vural Avar'ın eşinin reddettiğini yazıyor. İnsanlar af değil, adalet istiyorlar. Yıldız'ın yazısından bir gün geçmeden Adalet Bakanı Bozdağ'ın, “Sayın Cumhurbaşkanımız, Vural Avar ile ilgili özel af yetkisini kullanmak istediğini bana söyledi ve süreci başlatmamızı da istedi. Biz merhum Avar'a bu dileği ilettik.” açıklaması geldi. Anlaşılan maşeri vicdanın sesi çabuk duyulmuştu.

Adaletin ölüm sebebi...

28 Şubat davasının Yargıtay kararında ilginç cümleler var. (Yıldız'ın başka bir [yazısından](#).)

“28 Şubat 1997 tarihli MGK toplantısında alınan kararlar hükümete dayatılmış, ... seçilmiş bir hükümet işlevsiz hale getirilerek istifaya zorlanmıştır.”

“Süreçte tüm toplum üzerinde psikolojik harekât faaliyetleri uygulanmıştır. Bu çerçevede tehdit, gerilim, korkutma, beyin yıkama, düşman algısı oluşturma vb. yollarla toplum baskı altında tutulmuş ve 'laik-anti laik' şeklinde ayrıştırılmaya çalışılmıştır.”

Aşağıdaki cümleler de 2006'daki Şemdinli kumpası İddianamesinden:

“Devlet... ile... siyasî hükûmetler...arasında bir gerilim mevcuttur. ...zaman zaman ... çatışmaya dönüşebilmektedir.”

“...kendinden menkul ideolojileri ile devletin bekasını önceleyen...gruplar...birtakım operasyonlara girişebilirler...üst politik emeller için kurgulanan büyük bir operasyonun parçası[dır]”

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, 23 Aralık 2022'de İslam Dünyası Anayasa Yargısı Konferansı Açılış Kongresi'nde yaptığı konuşma dikkat çekici.

“İslam dünyası, bilhassa hukuk ve adalet konusunda çoğu haksız, temelsiz ve insaf sınırlarını aşan eleştirilere maruz kalıyor. Sömürgeci döneme ait bir hastalık olan oryantalizm...mevcudiyetini koruyor. Kendi sömürgeci geçmişleriyle yüzleşme erdemini gösteremeyenler, ağızlarını her açtıklarında bize insan haklarından, hukukun üstünlüğünden bahsediyor. Söz konusu kendi

güvenlikleri olunca taş üstünde taş, gerektiğinde baş üstünde baş bırakmayanlar, bizim hukuk ve adalet sistemimize laf söylüyor. Oysa hukuk ve insan hakları meselesinin devletlerarası rekabetin aracı hâline getirilmesi yanlış olduğu kadar tehlikeli de bir yaklaşımdır.”

“Bizim” derken Müslümanların işaret edildiği kolayca anlaşılıyor. Bu cümleler aynı zamanda bir medeniyetler çatışmasını ortaya koyuyor. Ama hem böyle bir çatışma doğru değildir hem de dönemin şartları böyle bir kavganın yapılması için hiç uygun değildir. **Velev ki niyetiniz sadece söylemek değilse?**

Cumhurbaşkanı konuşmasını, **“Er ya da geç bu adaletsiz sistem çatırdayacak, inşallah yerini tüm insanlığın saadetine hizmet eden kuşatıcı bir nizama bırakacaktır...İslâm dünyası olarak yarınlarımızın bugünlerimizden çok daha aydınlık olacağına inanıyorum”** sözleriyle bitiriyor.

Çoğunluğuyla ilişkilerimizin bozuk olduğu İslâm dünyası ve **adaletin öldürüldüğü, halkının çoğunluğu zaten Müslüman ancak laik bir sistemi olan bir ülke** için ne kadar da ironik değil mi? Ama aynı zamanda, **“sistem”** ve **“nizam”** kavramları da ideolojik hedefi çok açık ortaya koymakta.

Mutlaka bir gün...

Cami avlusunda, bir tabut başında bunları akla getiren olaylar herkesin gözü önünde yaşandı. Her şey taammüden gerçekleşmişti. Herkes gördü. Fakat görmemiş gibi davranıyordu. Attila İlhan'ın *Cinayet Saati* şiirindeki gibi **“Cinayeti kör bir kayıkçı gördü”**. Olan biten tıpkı şiirdeki, *vapuru vuranların cinayeti masuma yıktıkları* gibiydi.

Ama gecikmenin bedeli ağır olsa da hakikat mutlaka gün ışığına çıkıyor. **Hakikat ortaya çıktıkça kumpaslardaki ideoloji de çatırdayarak çöküyor.**

Ve Türkiye hızla bir yerlere gidiyor.

** Attila İlhan, Cinayet Saati şiirinden*